

80-LETNICA MUČENIŠKE SMRTI P. PLACIDA CORTESEJA

Tržaški škof msgr. Trevisi s somaševaslci in udeleženci romanja 8. oktobra v Trstu (foto Alessandro Sinico)

Sredi novembra je minilo 80 let od mučeniške smrti p. Placida Corteseja v zaporu gestapa v Trstu. Minoritu, ki je bil s svojo človekoljubnostjo med vojno tesno povezan s Slovenci, je bilo posvečenih kar nekaj pobud.

Italijanska minoritska provinca sv. Antona Padovanskega je v sodelovanju s slovensko in hrvaško minoritsko provinco priredila od 8. do 10. oktobra romanje po Cortesejevih sledovih v Trstu (somaševanje v italijanščini in slovenščini v cerkvi sv. Frančiška pod vodstvom tržaškega škofa Henrika Trevisija, obisk „bunkerja“ gestapa na Trgu Oberdan in Rižarne) in na Cresu. Tam je somaševanje v župnijski cerkvi vodil škof Ivica Petanjak s Krka, somaševanje v cerkvi sv. Frančiška pa vikar hrvaške

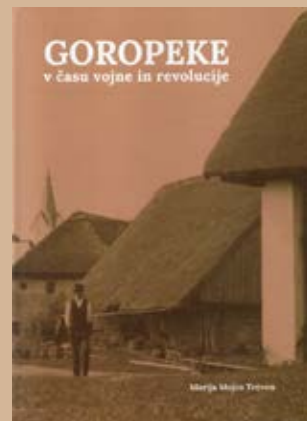
minoritske province p. Martin Jaković. Romarji so si ogledali tudi Cortesejevo rojstno hišo in so se povzpeli do božjepotne cerkvice svetega Salvadurja.

V cerkvi sv. Frančiška v Trstu je bila 12. novembra predstavitev dvojezične knjige Elene Blancato *Ruah – Vetje Duha*, ki je izšla pri Mladiki v sodelovanju s Skladom Libero in Zora Polojaz, za italijansko občinstvo. Za slovensko občinstvo je bila prvič predstavljena že 4. avgusta na Romanju treh Slovenij na Sv. Višarjah in nato na večeru Društva slovenskih izobražencev 30. septembra. Na srečanju v minoritski cerkvi so spregovorili avtorica, Vlasta Polojaz, Ivo Jevnikar in tržaški škof Henrik Trevisi. Iz Padove je prišel vicepostulator v postopku za Cortesejevo razglasitev za blaženega p. Giorgio Laggioni, ki je predstavil svojo čisto svežo knjižico *Padre Placido Cortese, martire della carità – Il coraggio del silenzio* (Mučenec zaradi ljubezni pater Placido Cortese – Pogum molka).

Naslednja predstavitev knjige *Ruah* je bila 20. novembra v obliki okrogle mize v Ljubljani. Povezovala jo je vodja Galerije Družina Manica Ferenc. Najprej je v italijanščini spregovorila avtorica Elena Blancato. Njen poseg je prevedla Neža Kravos. Sledili so predsednica Sklada Libero in Zora Polojaz in avtorica predgovora v knjigi dr. Vlasta Polojaz, ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore, provincialni minister slovenskih minoritov p. Milan Kos, cerkveni zgodovinar prof. dr. Bogdan Kolar in predsednik založbe Ivo Jevnikar, ki je za knjigo pripeval zgodovinski okvir. Na dan so prišle tudi neznane podrobnosti o času in ljudeh, ki jih knjiga obravnava.

GOROPEKE V ČASU VOJNE IN REVOLUCIJE

Z veliko ljubeznijo do svojih krajev in ljudi je Marija Mojca Treven, roj. Mivšek, z občutljivostjo in natančnostjo, ki ju je pokazala že leta 2018 s knjigo *Grenki spomini z Vrha Svetih Treh Kraljev*, v samozaložbi izdala še knjigo *Goropeke v času vojne in revolucije*. Podobno kot v prvi knjigi je s pomočjo številnih pričevalcev, literature in zelo bogate fotografske dokumentacije opisala trpljenje ljudi s skorajda vsake domačije v vasi, ki jo je od njenega rojstnega kraja med vojno odrezala meja med italijanskimi in nemškimi okupatorji. Gre za srhljive zgodbe o revščini, izselitvah, požigih, žrtvah min, nacistih, partizanih in domobrancih, begu na tuje, povojnem zatiranju, pri čemer izstopa komunistično nasilje. Izmed 31 prebivalcev Goropek in Opal, ki so se znašli na različnih straneh v strahotnem kolesju vojne in revolucije, jih je 12 preživelo (4 so se zatekli v Kanado), eden je padel kot nemški vojak, 3 so ubile mine, a 15 so jih pobili partizani in predstavniki povojne oblasti.

MLADIKINA JESENSKA BERA

Nadia Roncelli

Predstavitve knjige Moj kraški pristan v Bambičevi galeriji na Opčinah;

spodaj levo: Nadia Roncelli, Elizabeth Griffin in Alfredo Furlani v TKS;

desno: predstavitev knjige Elene Blancato Ruah v Ljubljani (foto Ivo Žajdela)

Po poletnem premoru smo septembra ponovno začeli prirejati dogodke ob izidu knjižnih novosti. V Bambičevi galeriji na Opčinah smo 12. septembra v sodelovanju s Skladom Mitja Čuk priredili krstno predstavitev avtobiografskega dela Elizabeth Griffin Moj kraški pristan. Ob avtorici, ameriški pisateljici Elizabeth Griffin, so na večeru nastopili prevajalka dela Breda Biščak, avtorja spremnih besed Mojca Petaros in Franc Vecchiet ter avtor ilustracij Alfredo Furlani. Izbrane odlomke iz knjige sta prebrali Vika Škerlavaj in Dana Glavina. Na

klavirju je nastopila pianistka Jelena Ilić Veljak. Elizabeth Griffin je bila 13. novembra gostja dopoldanske literarne pobude v Tržaškem knjižnem središču Kava s knjigo. Nastopil je tudi avtor ilustracij Alfredo Furlani. Pogovor je vodila urednica Nadia Roncelli.

Tridesetega septembra smo krstno predstavili dvojezično publikacijo Ruah. Vetje Duha/Ruah. Il Soffio dello Spirito. Na dogodku v Peterlinovi dvorani v Trstu so o knjigi spregovorili avtorica Elena Blancato, pisca spremnih besedil Vlasta Polojaz in Ivo Jevnikar ter prevajalka Laura Castegnaro. Knjiga je izšla v sodelovanju s Skladom Libero in Zora Polojaz. Ob 80-letnici mučeniške smrti p. Placida Corteseja smo knjigo predstavili 12. novembra v italijanskem jeziku v cerkvi sv. Frančiška v Trstu v sodelovanju z župnijo in Skladom Libero in Zora Polojaz. Najprej je pozdravil župnik p. Gabriele Maragno, nato so spregovorili Ivo Jevnikar, Vlasta Polojaz, oba avtorja in na koncu tržaški škof Henrik Trevisi. Predstavitev v Ljubljani je bila 20. novembra v veliki dvorani Katoliškega inštituta na Krekovem trgu.

O knjigi in p. Corteseju so poleg avtorice in obeh piscev spremnih besedil spregovorili ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore, provincialni minister slovenskih minoritov p. Milan Kos in cerkveni zgodovinar prof. dr. Bogdan Kolar. Pogovor je povezovala Manica Ferenc. Knjiga je doživela kratko predstavitev tudi med slovesnostmi v spomin na p. Corteseja 23. novembra v samostanu sv. Antona v Padovi.

Tridesetega septembra je v mladinskem domu v Vidmu potekalo srečanje z Majdo Artač in njeno slikanico Poroka na otoku Pikapoka z živahnimi ilustracijami Katerine Kalc. Avtorica je knjigo predstavila otrokom, ki obiskujejo tečaj slovenščine. Dogodek je organiziralo Združenje Blanchini.

Devetega oktobra smo v dvorani Magazzino delle idee (Skladišče idej) v Trstu predstavili italijanski prevod romana Marija Čuka Fojba. Predstavitev je potekala v okviru pobude Un mare di racconti (Morje pripovedi), na kateri se predstavljajo knjižne novosti in avtorji mednarodnega ugleda v tednu pred znamenito tekmovalno regato Barkovljanko. O romanu La foiba v prevodu Martine Clerici sta se pogovarjala avtor Marij Čuk in novinar Alessandro Mezzena Lona.

Društvo slovenskih izobražencev in Študijski center za narodno spravo sta 20. septembra priredila znanstveni posvet o Francu Jezi ob 40-letnici smrti. Na tej prireditvi so predstavili tudi knjigo Igorja Omerze Franc Jeza. Separatist, ki je ravno takrat izšla pri naši založbi. Knjigo smo v ponedeljek, 14. oktobra, predstavili v dvorani Slovenske matice v Ljubljani na dogodku, ki sta ga priredila Slovenska matica in Mladika. O knjigi sta spregovorila avtor Igor Omerza in predsednik založbe Ivo Jevnikar. Dva-
indvajsetega oktobra je knjiga doživela predstavitev tudi v okviru Goriških

Zgoraj z leve:
Alessandro Mezzena Lona, Mitja Gialuz in Marij Čuk;

tu spodaj: *Erika Jazbar in Igor Omerza v Novi Gorici; Igor Omerza na Hajdini*

večerov v polni dvorani Meštne občine Nova Gorica. Z avtorjem, ki je predstavil tudi knjigo Milan Kučan in Udba, se je pogovarjala Erika Jazbar. Igor Omerza je knjigo Franc Jeza. Separatist 15. novembra predstavil v Domu krajanov Skorba v Jezovem rojstnem kraju, Hajdini pri Ptujju. Občinstvo sta pozdravila župan Stanislav Glažar in predstavnik naše založbe Ivo Jevnikar.

O italijanskem prevodu romana Dušana Jelinčiča Šepet nevidnega morja, dvanajst tablet svinca sta se 29. oktobra v Tržaškem knjižnem središču pogovarjala zgodovinar Aleksej Kalc in avtor. Delo je prevedla Martina Clerici, naslov se v italijanščini glasi Il mare oltre le sbarre. Storia di un resistente sloveno. V Trstu so v italijanščini knjigo predstavili 26. novembra v knjigarni Lovat. Z avtorjem se je pogovarjal novinar Pietro Spirito.

